

lluny d'haver-se esgotat. Com ha escrit F. O. Wright, el marxisme "és una tradició de teoria social al si de la qual és possible fer ciència social, és a dir: identificar mecanismes causals reals i comprendre'n les conseqüències". Però ara sabem també —i no calia esperar a l'esfondrament total del socialisme real per saber-ho— que l'altra vessant del marxis-

me (el marxisme com a teoria de l'emancipació i com a teoria de la història) presenta elements altament problemàtics, i potencialment totalitaris. I ací rau la qüestió.

La unitat teoria-praxis que constituïa l'especial atractiu i la força singular del marxisme ha passat, definitivament, a la història. Tanmateix, un dels "espe-

rits" del marxisme, el de la crítica social radical amb fonament científic, com assenyalava Jacques Derrida, de manera sorprenent, potser —pensant-hi millor— no tan sorprenent, venint del màxim exponent de la desconstrucció, aquest sí que té encara vigència. Tot i que siga altament problemàtica.

Gustau Muñoz

L'art de no mullar-se

Ningú com Joan Lerma per parlar de tot sense dir res ni comprometre's a res, segons que opina J. J. Pérez Benlloch.

El màster de periodisme hauria de concedir-se després d'entrevistar personatges com el molt honorable Joan Lerma i haver-li tret alguna cosa en net. És tanta la seua por de comprometre's i el seu gust per allò evanescent que molt bé podria tenir en el seu codi genètic un component gallec, potser un ancestre galaic naufragat en aigües del Cabanyal, poblat marítim on va nàixer i va créixer el nostre gran home. En tot cas, siga per temperament o per càlcul, ens trobem davant d'un valencià aliè a l'extroversió i la claredat mediterrània.

Mercè Beltran i Salvador Enguix l'han entrevistat *in extenso* per a *La Vanguardia* del passat 23 de gener i confesse que, una volta més, he hagut de forçar les meninges per decantar algun gra de la molta palla amb què ens obsequia. Una vegada garbellada la seua retòrica, aquestes són les banalitats que, al meu entendre, n'han quedat al cedàs.

A la pregunta de si guerrisme i renovació són models enfrontats, aquest valor en alça que és Joan Lerma respon que "el que hi ha al PSOE són accents". Molt enginyós. Jo creia que únicament els filòlegs tronats del blaverisme autòcton eren capaços d'anar a la guerra per qüestió d'accents. D'això, se'n diu llançar pi-

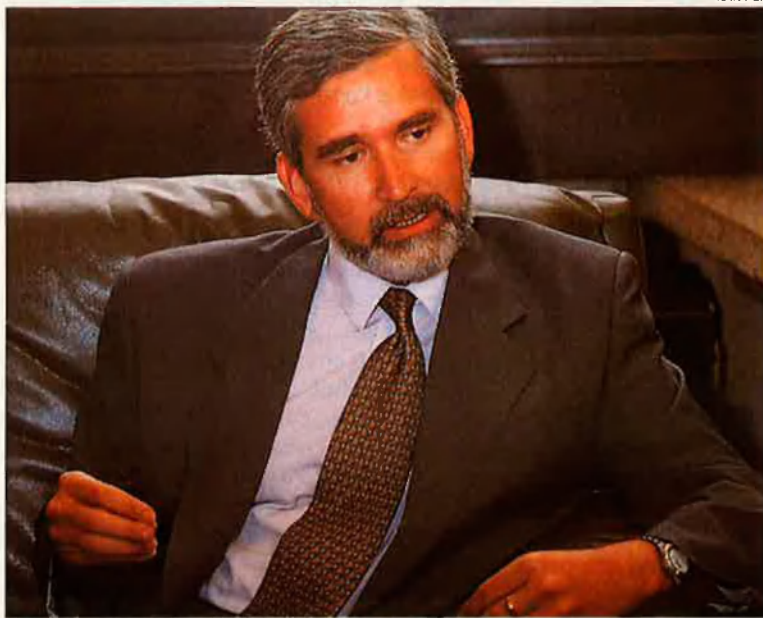
lotes fora i prendre'ns per faves. La gran confrontació al si del socialisme espanyol es redueix, doncs, a una titlla.

Sabut és que el currículum del nostre president no conté la menor referència crítica. Sempre descriu la realitat en clau eufòrica, encara que el món se li tire al damunt. La seua mentalitat, sens dubte, està modelada per les lectures de Dale Carnegie. D'ací que, en jutjar el "canvi del canvi" afirme que "la política econòmica del Govern ha canviat 180 graus i, a més, en sentit positiu". I afegeix: "...es van aclarint moltes incerteses que condicionen la reactivació". I nosaltres sense assabentar-nos-en, que això és el menys important. El pitjor és que les

centrals sindicals i els empresaris no han percebut tampoc la bonança. Per a tots, amb vaga o sense, l'avui és decepcionant i el futur cada cop més incert. Es lògic que un polític no es deixi arrossegat pel desànim, però resulta ridícul que pretenga vendre'ns aquestes puerilitats.

En un altre apartat de les seues lúcides opinions, es refereix als dissidents de la Ribera Alta, un miler aproximat de membres del PSOE que s'han autoexclòs col·lectivament del partit. I diu Lerma: "No es tracta que un nombre important de militants socialistes s'haja escindit, sinó que aquest partit no els volia perquè no eren adequats per formar-ne part". Excel·lent consol. Llàstima que no pun-

RAFA GIL

Joan Lerma. El president de la Generalitat valenciana, tal vegada pel seu optimisme, és un valor en alça dins la política espanyola.

tualitze les raons de tan massiva amputació. Igual arribàvem a la conclusió que l'element realment inadequat era el mateix partit, el PSPV, encunyat pel guerrisme inconfès que Lerma practica. Això és, l'ací mane jo i tothom calla o se'n va.

Aquesta entrevista és una més de les moltes que el dirigent valencià ha concedit al llarg d'un decenni. Com és possible que no se li recorde res d'aclaridor o pertinent? No dic agut o intel·lectualment consistent, que això és impensable. I, no obstant això, és un valor en alça. Que n'és de sofrerta, la política!

J. J. Pérez Benlloch